

Fred (Jan-Christian Söderholm) och Maria (Lina Ekblad) i ett avgörande möte. FOTO: FRANK A UNGER

Ingen svältupplevelse

RECENSION. "Svälta räv" är en sevärd skildring av vardagsfasadens sprickor. Livskriser och banaliteter blandas om vartannat.

VASA. Inom komedi brukar man tala om "straight man" – den där karaktären som vara normal och allvarlig, så att motspelaren kan framstå som knasig och rolig. En "straight man" är bollplanket för de skruvade och vrickade karaktärerna.

"Svälta räv" är ingen komedi, men definitivt tragikomisk. Karaktären Fred Luopajarvi, fint spelad av Jan-Christian Söderholm, är ingen "straight man". Ändå framkallar han sådana tankar vartefter handlingen i pjäsen accelererar. Luopajarvi, en 31-årig praktikant på elektrikern Kenneth Skogs företag, har en bakgrund som präglas av tragik, bland annat alkoholism i familjen. Men han håller inte tyst om sina problem, tvärtom.

Det är djupt tragiskt – men framkallar också skratt i publiken. Det är hans sätt – inte det han säger – som framkallar skratten. Inledningsvis framstår Fred som en osannolik karaktär – men det är han inte.

"SVÄLTA RÄV" beskrivs som "en dag i fem österbottningars liv, en tragikomisk skildring av relationer, svek och längtan". Förutom Fred så möter publiken elektrikern Kenneth (Jonas Bergqvist) och Cecilia (Carola Sarén), som är cateringföretagare och frånskild från Kenneth. De har en 25-årig dotter, Rebecka (Alexandra Häggman). Lina Ekblad spelar Cecilias väninna Maria.

Arbetet med "Svälta räv" har präglats av en metod som inspirerats av kända filmregissören Mike Leighs

Jonas Bergqvist och Alexandra Häggman har ett fint samspel.

FOTO: FRANK A UNGER

arbetsätt. "Svälta räv"-gänget har skapat rollkaraktärerna genom att utgå från en levande modell, men under arbetets gång har den utvecklats till en fiktiv gestalt.

Skådespelarna har improviserat – och genom det och transkription uppstår något som regissören Joakim Groth beskriver som "en talets, eller talandets dramatik, med dess karaktäristiska omtagningar och hugs-kott och irrationella logik".

METODEN HAR gett fint resultat – även om tempot inte är särskilt drivet. Speciellt i första akten riskerar de stundtals att tappa styrfart.

Mina tankar går till pjäsen "Onödiga människor", av Reko Lundan, som spelades på samma scen 2008. Även då var Groth regissör.

Båda pjäserna skildrar det som kallas "vanliga människor" i en tillvaro som antingen är på gränsen att rämna – eller som rämnar.

Densiteten, tyngden och effekten är tätare, större och kraftigare i "Onödiga människor", men "Svälta räv" är definitivt en sevärd skildring av vardagsfasadens sprickor.

"Är det så här livet ska vara tänker jag – och så så tänker jag att det är så här livet ska vara" säger heltidsarbetande mamman Maria i ett halvmaniskt försök att övertyga sig själv om att tillvaron ändå är riktigt bra.

Det är genomgående fina rollgestaltningar.

UTAN ATT AVSLÖJA alltför mycket så är Ekblads och Saréns sista gemensamma scen en rysare – i vilken de verkligen visar registren.

Borta är babbligheten som präglat deras relation – och framträder den nakna sanningen, både befriande

TEATER

Svälta räv

Manus: Arbetsgruppen under ledning av regissören Joakim Groth
Dramaturgi: Joakim Groth och Anna Simberg
Scenografi: Jeremy Crotts
Kostym: Arbetsgruppen
Mask: Anna Vesterback
Ljus: Michael Eriksson
Ljud: Tim Stratton
Dekorverkstad: Jeremy Crotts, Stig Lund, Nicholas Isaksson, Robert Klemets
Kostymateljé: Ina Nordberg, Hanna Enlund
Rekvista: Raija Sabel
I rollerna: Jonas Bergqvist, Lina Ekblad, Alexandra Häggman, Carola Sarén, Jan-Christian Söderholm
Premiär: Wasa teaters studioscen den 22 september

och plågsam på en och samma gång.

Fina är även scenerna med pappa Kenneth och dotter Rebecka. Han är något av en schablonbild av den tystlåtna österbottniska fixaren – som är känslomässigt dysfunktionell. Men hans fåordighet ger den likaså tystlåtna dottern tid. Det är vad hon behöver för att prata.

Och Bergqvist och Häggman arbetar på ett fint sätt med tystnaden och det outtalade.

Och så Fred Luopajarvi, en blandning av känslighet, antihjälte och – just det – "straight man". Varje gång Fred är på scen är han den osannolika kraftkällan. Söderholms, för att tala elektricitetsspråk, jordade agerande är ett briljant plank då de övriga sänker garden – mer eller mindre motvilligt – på ett sevärt sätt.

Patrik Back

patrik.back@vasabladet.fi
06-7848 232

"Det är djupt tragiskt – men framkallar också skratt i publiken."